

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 19.12.2011
COM(2011) 892 final

**RAPORT AL COMISIEI CĂTRE CONSILIU ȘI CĂTRE PARLAMENTUL
EUROPEAN**

Sistemul școlilor europene în 2010

CUPRINS

Sistemul școlilor europene în 2010

1.	Introducere	4
2.	Situația în școli	5
2.1.	Alicante	5
2.2.	Bergen	5
2.3.	Bruxelles	5
2.4.	Culham	6
2.5.	Frankfurt.....	6
2.6.	Karlsruhe	7
2.7.	Luxemburg	7
2.8.	Mol	7
2.9.	München.....	7
2.10.	Varese.....	8
3.	Evoluții și provocări bugetare	8
3.1.	Cifre privind execuția bugetară 2010	8
3.2.	Principalele evenimente	8
3.3.	Proiectul de buget 2011	9
4.	Evoluții și provocări de natură politică	9
4.1.	Reforma.....	9
4.2.	Auditurile interne	11
4.3.	Culham	11
4.4.	Supraaglomerarea și infrastructura	11
4.5.	Contencios.....	12
5.	Evoluții și provocări în domeniul pedagogic și organizațional.....	13
5.1.	Revizuirea grilei salariale a cadrelor didactice detașate/chargés de cours.....	13
5.2.	Reforma privind bacalaureatul european	13
5.3.	Măsurile pentru copiii cu nevoi educaționale speciale (NES)	13
5.4.	Ratele de repetenție	14

5.5.	Organizarea cursurilor și a orelor.....	14
6.	Provocări viitoare	15

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE CONSILIU ȘI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN

Sistemul școlilor europene în 2010

1. INTRODUCERE

1. Principala provocare la adresa sistemului școlilor europene din perioada președințiilor slovenă și slovacă din 2010 a constat în gestionarea situației economice generale și a urmărilor acesteia asupra finanțării școlilor.

Având în vedere creșterea contribuției publice la bugetul sistemului școlilor europene, datorat, în parte, scăderii veniturilor din contractele încheiate cu organizații externe și din taxele de școlarizare, Consiliul superior, cu sprijinul Comisiei, a aprobat bugetul 2011 cu condiția revizuirii anumitor cheltuieli.

Pentru îndeplinirea acestor condiții, grila de salarizare a cadrelor didactice detașate a fost adaptată în decembrie 2010, pe baza propunerii Comisiei. Următoarea etapă constă într-o propunere de ajustare a salariilor personalului recrutat la nivel local. Aceste măsuri au fost necesare pentru a reflecta principiile prevăzute de reforma din 2004 a Statutului funcționarilor în ceea ce privește condițiile de încadrare în muncă în școlile europene. Au fost prezentate criterii clare de îmbunătățire a integrării copiilor cu nevoi educaționale speciale în procesul de predare, de stabilire a priorităților în privința nevoilor pedagogice în funcție de resursele disponibile și de adoptare a unei metode financiare mai eficiente în ceea ce privește organizarea studiilor și a cursurilor. În mod ideal, aceste măsuri ar trebui adoptate pentru anul școlar 2011-2012. În același timp, reglementările privind elevii SWALS (*students without a language section* – elevi fără secție lingvistică) vor fi clarificate, pentru a evita confuziile înregistrate în trecut.

În urma unor negocieri dificile între Parlamentul European și Consiliu, bugetul 2011 al Uniunii Europene, primul buget adoptat în temeiul Tratatului de la Lisabona, a fost aprobat abia în luna decembrie. Bugetul alocat școlilor europene a crescut cu o sumă mai mică decât cea preconizată, ceea ce înseamnă că trebuie adoptate imediat măsuri pentru a produce economii reale.

2. Procesul de reformă a sistemului școlilor europene, decis în mod oficial în primăvara anului 2009 după o etapă inițială de tranziție, avansează în mod progresiv. În vederea eficientizării sistemului din punct de vedere al guvernanței, la nivel central și local sunt puse în practică reforme care vizează creșterea autonomiei școlilor locale, în limitele cadrului normativ și ale reglementărilor financiare în vigoare.

Mai multe școli locale au solicitat acreditare, ceea ce înseamnă o creștere a numărului de copii care beneficiază de programa europeană de învățământ. Comisia a făcut un important pas înainte prin adoptarea temeiului juridic pentru punerea în aplicare a contribuției financiare a UE pentru copiii personalului UE care frecventează școlile acreditate.

3. Eforturile privind repartizarea costurilor nu au atins nivelul necesar. Pe lângă problema nerezolvată a deficitului constant de cadre didactice detașate și, în consecință, a creșterii

contribuției UE (2,2 milioane EUR în 2010), unele state membre au declarat deja că se vor confrunta cu dificultăți majore în detașarea de cadre didactice pe posturile nou create.

4. Școlile din Bruxelles și Luxemburg sunt în continuare suprapopulate, dar lucrările de construcție la cele două noi școli care urmează a fi deschise în 2012 avansează conform programului. Deoarece se anticipează că numărul elevilor școlilor din Bruxelles va continua să crească, Consiliul superior a acceptat deschiderea unei a cincea școli în acest oraș în 2015. Autoritățile germane caută soluții la problema suprapopulării școlii din Frankfurt.

2. SITUAȚIA ÎN ȘCOLI

2.1. Alicante

Populația școlară din Alicante a crescut ușor, cu 112 elevi, numărul elevilor înscriși în cele în patru secțiuni lingvistice ajungând la 1040. Secția de limbă spaniolă este cea mai numeroasă, cu 36,5 % din elevi.

2.2. Bergen

Numărul elevilor a înregistrat o creștere ușoară de aproximativ 4 %, de la 586 în anul școlar 2009-2010, la 608 în anul școlar 2010-2011. În majoritatea cazurilor (peste 80 %), părinții elevilor nu sunt angajați ai unei instituții sau agenții europene. Aceasta înseamnă că Bergen este una dintre școlile cu cel mai mic număr de copii ai căror părinți lucrează în instituțiile europene. Lucrările majore la sala de sport și la instalarea sistemului de aer condiționat au fost amânate până în vara anului 2011.

2.3. Bruxelles

Numărul elevilor înscriși în școlile europene din Bruxelles a crescut de la 9 547 în anul școlar 2009-2010 la 9 847 în 2010-2011 (în creștere cu 3,1%). Prin urmare, cele trei școli supraaglomerate sunt în continuare suprapopulate (Bruxelles I, II și III), spațiile comune precum locurile de joacă, sălile de sport și cantinele fiind supuse unei presiuni sporite.

Totuși, la școala din Uccle, numărul elevilor a înregistrat o ușoară scădere, de la 3 112 elevi la 3 074 elevi anul trecut (-1,2 %). Conducerea școlii s-a concentrat în acest an pe îmbunătățirea procedurilor în domeniul securității.

Școala din Woluwe a cunoscut o creștere de 1,9 % a numărului de elevi, de la 3 030 la 3 089, iar infrastructura acesteia a continuat să reprezinte o dificultate majoră pentru organizarea practică a activității școlare. În schimb, lucrările de construcție a unei stații de autobuz în afara spațiului școlii au început în toamna anului 2010, darea în folosință fiind prevăzută pentru începutul anului școlar 2011-2012. Aceasta înseamnă că autobuzele (aproape 50 la număr) nu vor mai fi nevoite să parcheze zilnic pe terenul de joacă al școlii.

Școala din Ixelles a primit încă 91 de copii în 2010, populația totală ajungând la 2 902 elevi (2 811 în anul școlar 2009-2010). Această creștere era de 3,2 % în septembrie 2010.

Școala Bruxelles IV a cunoscut cea mai rapidă creștere a populației școlare, cu 26,6 %, de la 594 elevi în anul școlar 2009-2010 la 809 elevi în anul școlar 2010-2011. În septembrie 2010 a fost deschis primul an al ciclului gimnazial. Autoritățile belgiene au asigurat infrastructură suplimentară sub forma clădirii „Berkendael 66”, renovată și adăugată la sediul temporar al școlii Bruxelles IV. Vicepreședintele Șefčović și ministrul Simonet au inaugurat clădirea în cadrul unei ceremonii oficiale.

Școlile din Bruxelles găzduiesc 43,3 % din numărul total de elevi din școlile europene.

Ca urmare a estimărilor privind creșterea cererilor de școlarizare, în special în ceea ce privește copiii personalului provenit din țările care au aderat recent la UE, Consiliul superior a decis crearea unei a cincea școli în 2015. Comisia, în calitate sa de reprezentant al UE, sprijină fără rezerve acest proiect. Comisia a informat autoritățile bugetare și a urmat procedura prevăzută la articolul 47 din Acordul interinstituțional privind disciplina bugetară și buna gestiune financiară.

După ce timp de mai muți ani s-a discutat despre posibilitatea efectuării unui audit extern pentru evaluarea capacității școlilor din Bruxelles, părțile interesate (Régie des bâtiments, Comisia, Cabinetul Secretarului General) au decis să nu efectueze acest audit din motive financiare și au stabilit capacitatea școlilor după cum urmează:

Bruxelles I (Uccle):	3 100
Bruxelles II (Woluwe):	2 850
Bruxelles III (Ixelles):	2 650
Bruxelles IV (Laeken):	2 800

2.4. Culham

În conformitate cu decizia Consiliului superior din 2007, s-au adoptat măsuri de închidere treptată, până în 2017, a școlii europene de tip I și de transformare a acesteia într-o „academie” în cadrul sistemului britanic de învățământ, care să aibă statut de școală acreditată de tip II. Cu toate acestea, sponsorul britanic a revenit asupra acestei decizii la începutul anului 2011. În consecință, va fi pusă în aplicare decizia inițială a Consiliului superior, adoptată tot în 2007, privind închiderea treptată a școlii până în 2017 (a se vedea punctul 3.4 de mai jos).

2.5. Frankfurt

Populația școlară este în creștere accelerată ca urmare a creșterii numărului de angajați ai Băncii Centrale Europe. Această școală se confruntă cu probleme de suprasolicitare, deoarece autoritățile germane nu au efectuat încă lucrările de îmbunătățire a infrastructurii. Școala intenționează să adopte o politică de înscriere.

În decembrie 2010, Consiliul superior a aprobat propunerea de reducere progresivă a contribuției guvernului italian și a BCE la finanțarea secției de limbă italiană, ceea ce creează o presiune și mai mare asupra finanțelor școlii. Secția de limbă italiană a fost înființată pe baza unui contract încheiat în 2002 între Secretarul General, guvernul italian și BCE.

2.6. Karlsruhe

Populația școlară este stabilă, dar procentul elevilor din categoria I¹ a rămas sub 20 %: în anul școlar 2010-2011, populația școlii europene din Karlsruhe era de 952 de elevi, dintre care 177 elevi de categoria 1 (18 %), 267 de categoria 2 (28 %) și 508 de categoria 3 (54 %). Din cei 177 de elevi de categoria 1, 68 sunt copii ai angajaților școlii și doar 109 (11 % din populația școlară) sunt copii ai căror părinți lucrează în instituțiile europene. Karlsruhe are cel mai mare număr de contracte cu întreprinderi (elevi de categoria 2).

2.7. Luxemburg

Sediul școlii Luxemburg I găzduiește infrastructura temporară a școlii Luxemburg II. Suprapopularea reprezintă o problemă gravă a școlilor europene din Luxemburg, fiind aplicate restricții de înscriere a copiilor personalului din afara UE.

Comisia salută darea în folosință de către autoritățile luxemburgheze, în septembrie 2010, a infrastructurii suplimentare tranzitorii de la școala Luxemburg I (Kirchberg), răspunzând astfel nevoilor existente. Cu toate acestea, infrastructura suplimentară presupune, de asemenea, creșterea populației școlare din această locație și, astfel, intensificarea suprapopulării. Sediul permanent al școlii Luxemburg II urmează a fi deschis în 2012, la Bertrange/Mamer. Între timp, suprapopularea este critică, iar deschiderea școlii Luxemburg II este absolut imperativă.

Autoritățile luxemburgheze au propus să organizeze transportul pentru elevii înscriși la Luxemburg II, iar negocierile privind aspectele practice au continuat în cursul anului. Deoarece școala Luxemburg II este amplasată în Bertrange/Mamer, existența unor posibilități de transport adecvate este de o importanță deosebită pentru elevi și părinți. În condițiile în care, în mod normal, transportul elevilor este organizat de către asociațiile de părinți din școlile europene, oferta autorităților luxemburgheze de a-și asuma această răspundere este excepțională.

2.8. Mol

Populația școlară din Mol continuă să crească, numărul elevilor înscriși ajungând la 790 în septembrie 2010. Noua secție de limbă engleză a continuat să se dezvolte, ocupând în prezent al doilea loc în ceea ce privește numărul de elevi. Secția de limbă germană este în continuă scădere, având 46 de elevi comparativ cu 77 în anul precedent. Evoluția și sustenabilitatea secției de limbă germană trebuie examinate de către Consiliul superior, aceasta reprezentând una dintre condițiile deschiderii secțiunii de limbă engleză.

2.9. München

Școala continuă să se dezvolte rapid, ca urmare a creșterii numărului de angajați ai Oficiului European de Brevete, copiii acestora reprezentând peste trei sferturi din numărul de elevi. Deoarece construcția anexei la clădirile actuale, aprobată de

¹ Elevii din categoria 1 sunt acceptați în mod obligatoriu de către școlile europene. Aceștia sunt scutiți de la plata taxelor școlare.

autoritățile germane, urmează a fi finalizată în 2016, până la această dată se va aplica o politică restrictivă de înscriere.

2.10. Varese

Populația școlară rămâne stabilă, chiar dacă școala a pierdut, ca urmare a crizei economice, un număr ridicat de elevi, copii ai angajaților societăților cu care fuseseră încheiate contracte (categoria 2) și, în același timp, se confruntă cu scăderea veniturilor.

În urma intervenției Comisiei, autoritățile italiene au anunțat investiții în valoare de 400 000 EUR în infrastructură, pentru acoperirea necesităților celor mai urgente.

3. EVOLUȚII ȘI PROVOCĂRI BUGETARE

3.1. Cifre privind execuția bugetară 2010

În perioada 2009-2010, numărul total de elevi a crescut cu 2 %, de la 22 331 la 22 778. Procentul copiilor ai căror părinți lucrează în instituțiile UE (16 613 elevi) reprezintă aproximativ 73 % din populația totală, în timp ce numărul copiilor ai căror părinți sunt angajați ai societăților care au încheiat contracte cu școala a scăzut cu 5,2 % (1 184 elevi), iar numărul celorlalți elevi a scăzut, ajungând la 21,9 % (4 981 elevi). Cu toate acestea, unele școli mici continuă să aibă un număr foarte redus de elevi de categoria 1.

3.2. Principalele evenimente

În decembrie 2009, Consiliul de Miniștri a aprobat o creștere a salariilor angajaților din instituții cu 1,85 %, în loc de procentul de 3,7 % prevăzut de punerea în aplicare a metodei salariale. Instituțiile europene au deschis o acțiune în fața Curții Europene de Justiție, soluționată în mod favorabil în 2010. Creșterea salariilor cadrelor didactice și ale personalului detașat din sistemul școlilor europene a avut loc în conformitate cu deciziile menționate mai sus. Astfel, prima majorare a salariilor a fost aprobată de Consiliul superior în ianuarie 2010, s-a amânat angajarea sumei de 3,1 milioane EUR, iar plățile au fost executate în cursul anului 2010.

În august 2010, Consiliul superior a adoptat un buget rectificativ, care cuprindea și suma de 3,1 milioane EUR menționată anterior, un surplus final de 2,8 milioane EUR provenit din 2009 și economii de 1,5 milioane EUR care să compenseze pierderi de venituri în valoare de 4,1 milioane EUR.

Anul 2010 s-a încheiat cu un surplus de 1,7 milioane EUR. Lipsa cadrelor didactice detașate a impus cheltuieli suplimentare de la bugetul UE în valoare de 2,2 milioane EUR, comparativ cu 2,1 milioane EUR în 2009, conducând, de asemenea, la probleme majore la nivel pedagogic. Posturile cadrelor didactice care nu sunt detașate de către statele membre urmează să fie ocupate de cadre didactice recrutate la nivel local, al căror salarii sunt plătite preponderent din bugetul UE. Acest fenomen riscă să se intensifice, unele state membre informând deja Consiliul superior că, în contextul economic actual, nu au posibilitatea să detașeze cadre

didactice în posturi nou-create. Aceasta va duce la apariția și mai multor probleme de natură structurală.

Din cauza nerespectării normelor privind unele cursuri de limba maternă în cinci școli pentru elevii fără secție lingvistică, Comisia nu a putut acorda descărcarea de gestiune pentru bugetul 2008 în cadrul reuniunii Consiliului superior din aprilie 2010. În consecință, școlile au fost invitate să prezinte detalii privind numărul de cursuri create care nu au respectat normele în anii precedenți, ceea ce a permis Comisiei să calculeze sumele de recuperat. Întrucât școlile au depus eforturi pentru remedierea situației, atunci când acest lucru a fost posibil din punct de vedere pedagogic, Comisia a emis un singur ordin de recuperare, în cazul Școlii Europene din Karlsruhe.

3.3. Proiectul de buget 2011

Proiectul de buget 2011, aprobat de Consiliul superior în aprilie 2010, prevedea o majorare cu 11 % a contribuției Comisiei, de la 154 de milioane EUR la 171 de milioane EUR, creșterea numărului de elevi fiind de 3,6 % în această perioadă. Astfel, proiectul de buget 2011 a fost adoptat sub rezerva introducerii unor măsuri structurale de reducere a cheltuielilor, în special în ceea ce privește revizuirea grilei salariale a cadrelor didactice detașate, organizarea de cursuri de cursuri și ore și stabilirea de criterii referitoare la copiii cu nevoi educaționale speciale (pentru detalii suplimentare, a se vedea punctul 5).

Deoarece 85 % din bugetul școlilor europene este alocat salariilor, care depind de nivelul remunerației și de numărul orelor predate, aceste măsuri permit economii reale.

Bugetul 2011 al Uniunii Europene a fost adoptat în decembrie 2010, pentru prima dată în conformitate cu procedurile prevăzute de Tratatul de la Lisabona. Acest buget a fost rezultatul unor negocieri dificile între Parlamentul European și Consiliu. S-a stabilit a bugetul Școlilor Europene să fie de 164 de milioane EUR. Această situație excepțională confirmă necesitatea aplicării măsurilor menționate mai sus.

În consecință, Consiliul superior a aplicat bugetul 2011 în 12 etape, iar rectificarea bugetară din 2011 a fost aprobată în aprilie 2011.

4. EVOLUȚII ȘI PROVOCĂRI DE NATURĂ POLITICĂ

4.1. Reforma

În 2009, Consiliul superior a adoptat decizia privind reforma școlilor europene. După o revizuire a normelor existente, decizia privind reforma a intrat în vigoare la 1 septembrie 2009 în ceea ce privește aspectele organizaționale și la 1 septembrie 2010 în ceea ce privește normele interne de funcționare a Consiliului de administrație.

Una dintre componentele principale ale reformei constă în deschiderea sistemului școlilor europene către școlile naționale. Acest proces, lansat în urma unor rezoluții ale Parlamentului European din 2002 și 2005, a început prin definirea criteriilor și aprobarea sistemului educativ european în 2005. Având în vedere experiența

acumulată în primii ani, Secretarul General (SG) a prezentat o analiză a situației, din care reiese faptul că, deși procesul a beneficiat de sprijinul politic al Parlamentului European și de existența unor nevoi de educație autentice (după extindere, mai multe agenții au fost deschise în statele membre), acesta a înregistrat întârzieri ca urmare a unor probleme juridice de natură educațională, organizațională sau financiară, în special în ceea ce privește bacalaureatul european. SG a primit mandatul de a prezenta propuneri de îmbunătățire, care urmează a fi dezbătute în cadrul Consiliului superior din aprilie 2011.

În prezent, programa școlară europeană este predată în cinci școli acreditate de tip II, situate în apropierea instituțiilor sau a agențiilor europene din Italia, Irlanda, Grecia, Finlanda și Franța. Diferențele dintre aceste școli sunt considerabile în ceea ce privește organizarea, dimensiunea, numărul de secții lingvistice oferite și numărul de elevi ai căror părinți lucrează în instituțiile UE. Până în prezent, doar școala italiană a organizat examene de bacalaureat european. A doua școală care va adera la acest sistem în 2013 va fi școala finlandeză, al cărei dosar de conformitate pentru S6-S7 (a doua etapă a procesului de acreditare) a fost aprobată de Consiliul superior în luna decembrie.

Încă două școli din Manosque (Franța) și Haga (Țările de Jos) sunt în curs de acreditare ca școli de tip II.

Dosarul de conformitate al unei școli germane din Bad Vilbel a fost aprobat pentru un prim proiect de școală de tip III, care nu trebuie să fie situată în apropierea instituțiilor sau a agențiilor UE.

Decizia Comisiei de a acorda, pentru prima dată în anul școlar 2009-2010, o contribuție UE pentru toți copiii din școlile de tip II ai căror părinți lucrează în instituțiile UE reprezintă un important pas înainte. Astfel, școlile sunt ajutate să facă față costurilor suplimentare presupuse de organizarea cursurilor și a bacalaureatului european.

Proiectul privind transformarea școlii europene din Culham într-o școală de tip II a fost anulat de către autoritățile britanice (a se vedea punctul 4.3.).

Problema numărului insuficient de cadre didactice detașate de statele membre a fost abordată în cadrul reformei, la capitolul privind „repartizarea costurilor între statele membre”. S-a convenit să se ofere posibilitatea ca statele membre să detașeze cadre didactice care nu sunt vorbitori nativi, astfel încât să se reducă sarcina statelor membre care detașează cadre didactice pentru cele trei limbi vehiculare. Cu toate acestea, după doi ani, doar câteva state membre sunt pregătite să ocupe aceste posturi.

În ceea ce privește guvernanta la nivel central și local, s-a convenit să se confere mai multă autonomie și responsabilitate școlilor la nivel local. Punerea în aplicare reprezintă un proces progresiv și se lucrează la crearea de bune practici.

În cadrul reuniunilor consiliului administrativ din toamnă, școlile au prezentat toate datele statistice privind noul an școlar. Conform procedurii, la începutul fiecărui an, fiecare școală își prezintă planul anual și multianual de învățământ, însoțite de obiectivele, prioritățile și proiectul de buget. În primăvară, școala își prezintă planul

anual de activitate Secretarului General și Consiliului superior, în care specifică dacă obiectivele au fost îndeplinite și dacă s-a încadrat în limitele bugetare. Aceasta permite efectuarea de verificări la nivel central.

4.2. Auditurile interne

Serviciul de audit intern al Comisiei (IAS) continuă să îndeplinească funcția de audit intern în sistemul școlilor europene, care a fost stabilită în temeiul Regulamentului financiar intrat în vigoare în 2007.

Rezultatele unui audit privind gestionarea resurselor umane, efectuat de IAS, au fost prezentate Consiliului superior în cadrul reuniunii sale din aprilie 2010, împreună cu răspunsurile și planurile de acțiune ale Cabinetului Secretarului General și ale școlilor. În timpul anului s-au înregistrat noi progrese în legătură cu recomandările cuprinse în audit, în special în ceea ce privește procedurile de recrutare și evaluare și crearea unei politici de formare profesională. Sunt necesare eforturi suplimentare în vederea înregistrării de progrese în legătură cu „aspectele transversale” identificate de IAS care privesc întregul sistem, cum ar fi responsabilitățile Cabinetului Secretarului General în ceea ce privește gestionarea resurselor umane.

4.3. Culham

S-au adoptat o serie de măsuri pentru continuarea transformării școlii europene de tip I într-o școală acreditată de tip II în cadrul sistemului școlar european și într-o „academie” în cadrul sistemului britanic de învățământ, până în 2017, deschizând astfel calea către posibilitatea de a oferi, în viitor, o programă școlară europeană și de a organiza bacalaureatul european.

Dosarul de conformitate, care reprezintă cea de a doua etapă a procesului de acreditare, a fost acceptat de Consiliul superior în decembrie, sub rezerva semnării unui document juridic obligatoriu de către părțile interesate în vederea confirmării angajamentelor comune („acord de continuitate”), precum și a semnării de contracte bilaterale între personalul detașat și academie („contracte de detașare”).

Pentru proiectul de transformare s-au făcut eforturi considerabile și s-a investit multă energie, în special de către Secretarul General și Comisie. Comisia a creat un nou cadru juridic pentru acest caz special de acreditare, care reprezenta prima transformare a unei școli de tip I într-o școală de tip II. Între părțile implicate au avut loc negocieri intense privind aspecte de ordin bugetar și juridic. La începutul anului curent, sponsorul britanic și-a retras angajamentul privind procedura de transformare, declarând că nu este în măsură să încheie acordul obligatoriu din punct de vedere juridic solicitat de Comisia Europeană.

Deoarece transformarea în academie a eșuat, va fi pusă în aplicare decizia inițială a Consiliului superior din 2007 privind închiderea treptată a școlii până în 2017.

4.4. Supraaglomerarea și infrastructura

În mai multe școli, numărul cererilor de înscriere depășește numărul de locuri disponibile, în ultimii ani. Școlile cele mai afectate de această situație sunt cele din Bruxelles, Luxemburg, Frankfurt și Varese. Comisia a urmărit cu atenție această situație și, atunci când a fost necesar, a contactat autoritățile naționale pentru a le

reaminti că trebuie să își îndeplinească obligațiile de țară gazdă față de instituții și să pună la dispoziție spații adecvate pentru școlile europene. Se prevede o descongestionare a școlilor din Bruxelles și Luxemburg în 2012, odată cu deschiderea a două noi școli.

Școlile suprapopulate trebuie să aplice o politică restrictivă de înscriere și, în multe cazuri, nu acceptă copii din localitate ai căror părinți nu lucrează în instituțiile UE. În Bruxelles, sarcina distribuirii locurilor în școli revine unei Autorități centrale pentru înscrieri.

În 2010, Consiliul superior a concluzionat că, având în vedere creșterea continuă a populației școlare, va fi necesară deschiderea unei a cincea școli în 2015. Negocierile cu guvernul belgian privind locația și alte detalii în legătură cu școala nu au început încă. Potrivit experienței anterioare, costurile anuale al unei școli cu 2 500 de elevi sunt estimate la aproximativ 28 de milioane EUR în momentul atingerii capacității maxime, după o perioadă de evoluție progresivă de 5 ani.

4.5. Contencios

În 2009, au fost înaintate o serie de plângeri Curții de Justiție. Una dintre acestea consta procedură în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de către Belgia privind contribuțiile pentru achiziționarea de mobilă și alte materiale pentru școlile europene în conformitate cu acordul privind sediul (C-132/09 Comisia/Belgia). A doua era o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare prezentată de Comisia de primire a plângerilor, instituită prin Convenția școlilor europene, privind ajustarea salariilor profesorilor de limbă engleză în cazul în care se înregistrează fluctuații ale ratelor de schimb valutar (C-196/09 Miles și alții/Écoles européennes). A treia cerere a presupus formularea primei solicitări în temeiul articolului 26 din Convenția școlilor europene, în cadrul unui litigiu între două părți semnatare ale convenției în legătură cu interpretarea și aplicarea condițiilor de încadrare în muncă a cadrelor didactice detașate.

Trebuie menționat că, în primele două cauze, C-132/09 și C-196/09, Tribunalul a considerat că nu are jurisdicție nici în cazul litigiilor care decurg din acordurile privind sediul, în contextul procedurii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, nici în ceea ce privește cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare, prezentată de Comisia de primire a plângerilor, instituită prin Convenția școlilor europene, această cameră nefiind o instanță a statelor membre în sensul articolului 267 din TFUE. În cauza C-196/09, Tribunalul a declarat în mod explicit că „se impune a releva că, deși o evoluție, în sensul de la punctul precedent, a sistemului de protecție jurisdicțională stabilit de Convenția școlilor europene trebuie, desigur, avută în vedere, revine statelor membre competența de a reforma sistemul actualmente în vigoare”.

Cauza C-545/09 Comisia/Regatul Unit este în continuare pe rol. În opinia sa din 7 iulie 2011, avocatul general Mengozzi s-a declarat în favoarea Comisiei.

În sfârșit, un cadru didactic angajat pe plan local în Belgia a intentat la instanța națională din Belgia o acțiune referitoare la plata unei prime de vacanță înainte de anul 2004. Se preconizează că în 2011 va fi pronunțată o hotărâre privind perioada de retroactivitate a plății, în principiu înainte de anul 2004. În ceea ce privește plata

propriu-zisă, instanța a hotărât deja că aceasta este legitimă. Decizia pronunțată cu privire la perioada retroactivității va avea consecințe majore asupra bugetului, cu atât mai mult cu cât alte 26 de cadre didactice recrutate pe plan local au introdus plângeri similare. Cauza se află în continuare pe rol.

5. EVOLUȚII ȘI PROVOCĂRI ÎN DOMENIUL PEDAGOGIC ȘI ORGANIZAȚIONAL

5.1. Revizuirea grilei salariale a cadrelor didactice detașate/*chargés de cours*

Conform Statutului cadrelor didactice detașate, există o anumită echivalență între personalul instituțiilor și cadrele didactice detașate din sistemul școlar european. Cu toate acestea, în momentul reformării Statutului funcționarilor din instituțiile UE în 2004, grila de salarizare a cadrelor didactice detașate nu a fost modificată în mod corespunzător. În luna decembrie, Consiliul superior a adoptat o revizuire a normelor care vor fi aplicate pentru recrutarea de cadre didactice noi în anul școlar 2011-2012. Cadrele didactice aflate deja în funcție nu ar urma să fie vizate de aceste modificări. Economii, care ar urma să se facă progresiv, în următorii 9 ani, ar urma să se ridice la 3,1 milioane EUR pe an, ajungând la peste 27 de milioane EUR la sfârșitul perioadei de tranziție. Același proces de revizuire a salarizării a fost inițiat ulterior pentru cadrele didactice recrutate la nivel local.

5.2. Reforma privind bacalaureatul european

În cadrul procesului de deschidere a sistemului s-au luat măsuri pentru simplificarea organizării bacalaureatului și reducerea costurilor, fără a afecta calitatea examenului de bacalaureat. Începând din 2009, obiectivele reformei privind bacalaureatul sunt analiza și revizuirea conținutului și a organizării acestuia, astfel încât acesta să îndeplinească cerințele curente impuse de universități și/sau de alte instituții de învățământ superior, dar și simplificarea procesului de mărire a accesibilității.

În decembrie 2010, Consiliul superior a aprobat unele propuneri prezentate în 2010, care urmează să intre în vigoare începând cu bacalaureatul din 2012. Diplomele de bacalaureat vor fi semnate de o autoritate centrală, taxa de înscriere la bacalaureatul european va crește și numai candidații care vor obține o notă finală de minimum 60 % vor fi considerați admiși.

Mandatul Grupului de lucru privind „bacalaureatul european” a fost prelungit cu un an, deoarece anumite aspecte de natură pedagogică și organizațională (numărul și tipul examenelor scrise și orale, dubla notare, dematerializarea corectării lucrărilor scrise de la bacalaureat și introducerea de verificări interdisciplinare în cadrul examenului de bacalaureat ca răspuns la strategia de la Lisabona, perioada de școlarizare obligatorie de 180 de zile și armonizarea criteriilor de evaluare a examenelor scrise și orale) sunt în continuare dezbătute. Procesul de reformă urmează a fi finalizat înainte de sesiunea de bacalaureat din 2014.

5.3. Măsuri pentru copiii cu nevoi educaționale speciale (NES)

Numărul cazurilor de copii cu nevoi educaționale speciale a crescut substanțial în ultimii trei ani. În consecință, cheltuielile aferente acoperirii nevoilor educaționale speciale au crescut cu 27 % în această perioadă. Consiliul superior al școlilor europene a dezbătut majorarea bugetului alocat pentru nevoile educaționale speciale,

concluzionând că „această majorare trebuia să fie controlată prin stabilirea de criterii stricte pentru cheltuielile de integrare a elevilor în sistemul de învățământ și prin excluderea altor cheltuieli în scop terapeutic, care nu ar trebui suportate de către școli”.

În 2010 s-au adoptat câteva măsuri. Inspectorii au elaborat un vademecum privind nevoile educaționale speciale, în vederea armonizării dispozițiilor în acest domeniu și a diseminării bunelor practici între școli. În prezent, școlile grupează elevii cu nevoi speciale similare pentru lecții de sprijin, iar între școală, părinți și terapeuți a fost încheiat un acord privind organizarea de sesiuni de terapie la sediul școlii, plătite de către părinți.

Comisia sprijină fără rezerve astfel de măsuri, care permit școlilor să își continue eforturile de integrare a copiilor cu nevoie educaționale speciale, acordând concomitent atenție aspectelor pedagogice necesare pentru a ajuta copiii cu nevoi educaționale speciale să progreseze și pentru a permite școlilor să își utilizeze resursele în mod optim.

5.4. Ratele de repetenție

O dezbatere generală privind problema ratelor de repetenție a început în 2009, după prezentarea unor analize statistice privind numărul și procentul ratelor de repetenție defalcate pe ani, secții lingvistice și școli. După mai multe studii și o analiză efectuate de Secretarul General, din care reieșea faptul că cele mai ridicate rate de repetenție se înregistrau în anii 4 și 5 din ciclul secundar la disciplinele reale, Consiliul superior a decis înființarea unui grup de lucru însărcinat cu redactarea unor orientări precise privind adoptarea unor măsuri structurale și cu punerea în aplicare a acestora prin inițiative pedagogice concrete.

Raportul final al Grupului de lucru, prezentat în toamna anului 2010, conține 19 măsuri. Unele dintre acestea pot fi aplicate imediat, unele necesită o analiză detaliată, în timp ce altele pot fi aplicate la nivel local.

5.5. Organizarea cursurilor și a orelor

Revizuirea normelor privind organizarea cursurilor a fost unul dintre cele mai importante aspecte dezbătute în cursul anului. Dificultatea a constat în examinarea tuturor deciziilor relevante din trecut, în vederea clarificării unora dintre acestea și a organizării într-o manieră mai rațională a procesului de învățământ, pentru o adaptare realistă a bugetului disponibil la nevoile reale ale elevilor. Deoarece toate părțile interesate recunosc necesitatea economiilor, în prezent este posibilă adoptarea de măsuri care să contribuie la realizarea de economii și care să modifice și să optimizeze metodele de predare.

În 2010 au fost discutate mai multe măsuri, cum ar fi reducerea orelor pentru grupurile mici sau utilizarea celei de a doua limbi de predare, în vederea formării de grupuri de copii vorbitori de limbi diferite. Au fost, de asemenea, clarificate normele privind elevii fără secție lingvistică. Clarificarea acestor norme noi le va permite directorilor să organizeze opțiunile și grupurile pentru anul școlar 2011-2012.

6. PROVOCĂRI VIITOARE

Una dintre cele mai importante provocări din următorii ani va fi menținerea standardului ridicat de educație, concomitent cu reorganizarea și modernizarea structurii sistemului școlilor europene, dar și respectarea restricțiilor bugetare impuse de condițiile financiare dificile care probabil că nu se vor îmbunătăți pe termen scurt.

Viitorul sistemului depinde, de asemenea, de deschiderea acestuia, de încurajarea mai multor școli naționale să solicite acreditare și de extinderea la scară mai largă a programei europene de învățământ. Acesta va fi încă domeniu care va trebui abordat în viitor.

De asemenea, Comisia Europeană este preocupată de dificultățile cu care se confruntă anumite state membre în îndeplinirea obligațiilor care le revin, atât în ceea ce privește infrastructura, cât și detașarea cadrelor didactice. Comisia depune eforturi pentru a crea cele mai bune condiții posibile elevilor, în limitele cadrului de reglementare existent și a bugetului alocat de autoritățile bugetare.